

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY
abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३१ / अंक : ९ / २०७८ असोज १ गते शुक्रबार / 17 Sept., 2021 / मूल्य रु. १०/-

२०७४ मै देउवा सरकारले
राष्ट्रघात गरेको रहस्य खुल्यो

काठमाडौं। काग्रेस, माओवादी केन्द्र, माधव नेपाल अध्यक्ष रहेको नेकपा एकीकृत समाजवादी, जनता समाजवादी पार्टी र राष्ट्रिय जनमोर्चाको सयुक्त गठबन्धनको भीत्र अमेरिकी मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेशन (एमसीसी) को विषयलाई लिए विवाद उत्पन्न भएको छ। २०७८ सालमा शेरवहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले एमसीसीसँग सम्झौता गरेको थियो। त्यसबेला माओवादी केन्द्र समेत सरकारमा सहभागी भएको थियो। आफ्नै पार्टी सरकारमा सहभागी भएको बेला गरीएको सम्झौतालाई अहिले माओवादी केन्द्रको नेताहरूले विरोध गरेर द्वैय चित्र प्रदर्शन गरीरहेका छन्। तत्कालीन अर्थमन्त्री रहेका हालका न्याय तथा कानून मन्त्री ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्कीले एमसीसी सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका थिए। देउवा नेतृत्वको सरकारले मन्त्रिपरिषद्को

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanonline.com जा पानि पढ्न सकिन्छ।

सता राजनीतिमा ल्याकमेलिङ शैली

काठमाडौं। संसदमा नैतिकहीन रूपमा प्रस्तुत अधिकारीहरूले सभामुख नैतिक संकटमा फसेको छन्। एमालेले कारबाही गरेको सांसदको सूची सार्वजनिक नगरेका पार्टी फुटाउने वातावरण मिलाएको र एमाले फुटाउन भूमिका खेलेको आरोप ब्याहेरिरहेका सभामुख अग्नि सापकोटा राजीनामा दिनेपन बाध्यात्मक रिथितमा पुगेपछि माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डले आफ्ना निकटका व्यक्ति सभामुखलाई बचाउन ल्याकमेलिङ शैलीमा उत्रिएका छन्। प्रचण्डले भित्रमित्र सभामुखलाई राजीनामा दिन बाध्य पारिए एमाले अध्यक्ष ओलीका निकट मानिएकी राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीलाई महाभियोग प्रस्ताव ल्याउन हस्ताक्षर अभियान चलाइसकेका छन्। प्रचण्डले माधव गुट, जसपा र राजमोलाई मिलाएर संसदको २७५ मा जम्माजम्मी ६१ सिट भएको र जनताले ५ वर्ष प्रतिक्षीको बस्न जनादेश दिएको काग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवालाई प्रधानमन्त्री बनाएर ओलीलाई >>> बाँकी ८ पेजमा

३३ तष्ठदेखि नेतृत्व नधाउने प्रचण्ड लोकतन्त्रवादी ?

काठमाडौं। ३३ वर्षदेखि नेतृत्व नत्याग्ने र युवालाई अवसर नै नदिने प्रचण्ड नेपालका नामी लोकतन्त्रवादी भएका छन्। उनै भन्न थालेका छन्- दुई चारवर्षपछि त म पनि एकलन्छु होला ? जो आर्याघाट नपुगेसम्प पदमा रहिरहन चाहन्छ, उन न एकिलए को एकिलन्छ ?

कार्यकर्ताको मन विफेको छैन होला ? कार्यकर्ता नेता बन्ने कहिले ? ऐउटे नेताले जीवनभरि पद ओगट्छ र गर्न केही सवारेन भन्ने ऊ बुडो हो। उत्तराहित बुदाहरूको कारण नेपालको लोकतन्त्र बदनाम भइरहेको छ। युवा विद्रोह गर्न नसक्ने, बुडा पद नछाउने। युवाको काम मात्र पछुवा हुन्नु र नारावाजी गर्नुमात्र हो त ? यिनै प्रचण्ड आफूलाई माओवांग तुलना गर्नें। कुनै दिन प्रचण्डपथ भन्ने, अहिले आफूलै पथमा एकिलन्छ भनेर विन्ता गर्न थालेका छन्।

कांग्रेसले गर्यो विधानमा नयाँ त्यार्या

काठमाडौं। नेपाली काग्रेसको १४ औं महाधिवेशनवाट कोषाध्यक्ष बाहेका सबै पदाधिकारीहरू प्रत्यक्ष निर्वाचित हुने भएका छन्। पार्टीमा अब एक जना सभापति, दुई जना महामन्त्री र आठ जना उपसभापति, दुई जना महामन्त्री र आठ जना सहमहामन्त्री रहेन व्यवस्था गरीएको छ। विगतमा एकजन उपसभापति एक जना महामन्त्री र एक सहमहामन्त्री पार्टी सभापतिले मनोनित गरीने व्यवस्था रहेकोमा अब त्यसलाई हटाएर कोषाध्यक्ष वाहेक सबै पदाधिकारी प्रतिनिधिहस्तानै निर्वाचित भएर आउनुपर्न व्यवस्था विधानमा गरीएको छ। नेपाली काग्रेसका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले सबै पदाधिकारीहरू निर्वाचित भएर आउनुपर्न आवाज उद्दै आएकोले त्यसलाई सचोबन्ध गर्न विधानमै काग्रेसले त्यस्तो व्यवस्था गरेको छ।

काग्रेसले यस पटक पदाधिकारीमा आठ जना सहमहामन्त्रीको व्यवस्था गरेको छ।

पार्टीको १३ औं महाधिवेशनमा एकजना मात्र मनोनित सहमहामन्त्रीको व्यवस्था गरीएकोमा १४ औं महाधिवेशनवाट अब आठैजना सहमहामन्त्रीमा निर्वाचित भएर आउनु पर्ने प्रावधान विधानमा राखिएको छ। काग्रेसको विधानमा महिला, आदिवासीजनजाती, दलित, खसदीय, मधेसी, थारू, मुस्लिम र पिछडिएको क्षेत्रबाट एक एक जम्मा गरी आठ सहमहामन्त्री निर्वाचित हुने व्यवस्था गरीएको छ। दशवर्षसम्प निरन्तर काग्रेसको क्रियाशिल सदस्य भएका सम्बद्ध क्षेत्रका केन्द्रीय महाधिवेशन प्रतिनिधिहस्तरै सहमहामन्त्रीको चयन गर्ने प्रावधान विधानमा राखिएको छ। सहमहामन्त्रीको पदलाई समावेशीताका आधारमा निर्वाचित गर्ने प्रावधान काग्रेसले पहिले पटक गरेको हो।

यस्तो प्रावधानले विशेष गरी निर्वाचनवाट >>> बाँकी ८ पेजमा

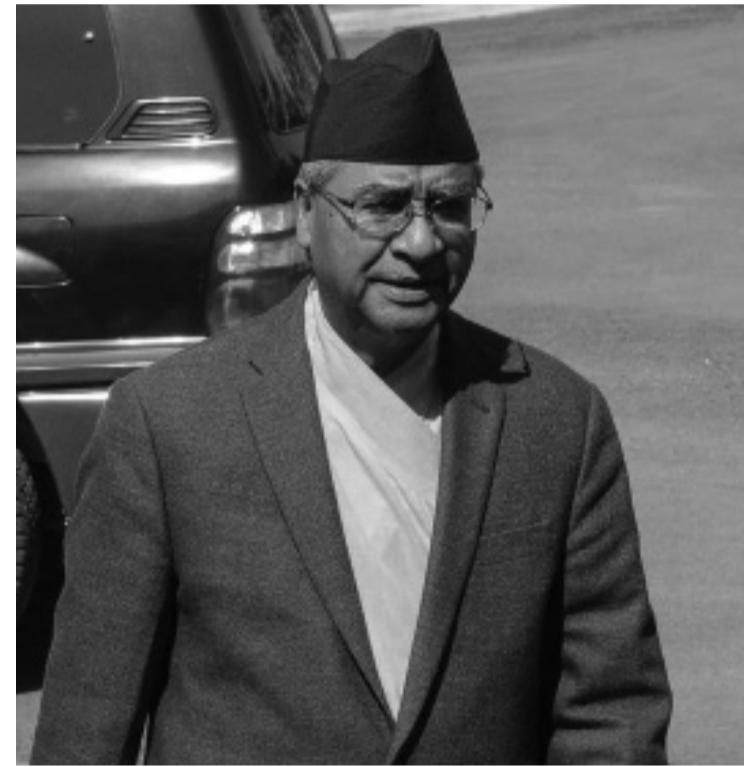
परेको छ।

उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले चीनी अनुमति दार्दै चलेखले सुरु भएको छ। अरुवेला भन्दा दसै चलेखले र छ तथा चीनीको खपत बढी हुने गरेको छ। सरकारले आयत अनुमति नदिए कै कारण अहिले चीनीको मुल्य अघोरी तरिका रूपमा बढेको छ। सरकारले चीनी आयतमा ४० प्रतिशत भन्सार लगाएको हुनाले व्यापारिहरूले उत्पादन गरेको चीनी पार्टी सकिन लागेको हुनाले चीनीको मुल्य अहिले ८५ देखि १०० रुपैयासम्प मुचाइएको छ। चीनी उद्योगीहरूले मिलेमतोमा अर्थमन्त्रालय नै बजारमा चीनीको हाहाकार गराउन लागि

प्रस्ताव अर्थ मन्त्रालयबाट गायब पारिएको थियो। पत्र उद्योग विधानमा भाद्र ८ गते अर्थलाई पत्र लेख्दै ५० हजार मेट्रिक टन चीनी आयतको माग गरेको भएपनि अर्थले अहिलेसम्प कुनै जावाप दिएको छन्।

दौरै, तिहार र छ तर्फको बेला दुई महिनामा ६० हजार मेट्रिक टन चीनीको आयत गर्न उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा पत्र पठाएको थियो। अर्थ मन्त्रालयले अहिले नै अनुमति दिएपनि ल्लोबल टेण्डर प्रक्रियामा पुदा एक महिना भन्दा बढी समय लाग्ने भएकाले त्यसबेला चाडपर्व नै सकिने निश्चित छ। त्यही कारणले गर्दा अब चीनीको मुल्य बढ्ने निश्चित रहेको छ। >>> बाँकी ८ पेजमा

परेको छ।

एक राज्यमन्त्री राखेका ६६ दिनसम्प राज्य सञ्चालन गरिरहेका छन् भने उनले एक दिनमा १२ सविव र ८१ सहस्रियहरूले सरुवा गरेर त्यसमा नयाँ रेकर्ड कायम

गरेका छन्। त्यति मात्र होइन अर्थ मन्त्रालयमा अर्थतन्त्रको बारेमा राप्रो ज्ञान भएका सहस्रियहरूलाई अन्यन्त्र सरुवा गरेर त्यसमा नयाँ रेकर्ड कायम

नबसेका र अर्थतन्त्रका बारेमा ज्ञान नभएका सहस्रियहरूलाई अर्थ मन्त्रालयमा पदस्थापना गरेका छन्। यसरी देउवा सरकारले अनेक रेकर्ड कायम गर्दै अधिकारीहरूले अर्थतन्त्रका बारेमा ज्ञान नभएका छन्।

पाँच दलीय गठबन्धनमा रहेको माधव नेपाल र महन्थ ठाकुर समूहलाई नेकपा एमाले र जसपा विभाजन गरी नेताहरूले अर्थ मन्त्रालयमा पदस्थापना गरेका छन्। यसरी देउवा सरकारले अनेक रेकर्ड कायम गर्दै अधिकारीहरूले अर्थतन्त्रका बारेमा ज्ञान नभएका छन्। पहिला राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐनमा रहेको व्यवस्थालाई सहज बनाउन अधिकारीहरूले दिन संसदको बेटक अन्त्य गरेर भोलीपल्टै अर्थादेश त्याएका छन्। राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐनमा भएको व्यवस्थामा पार्टीको केन्द्रीय समिति र संसदीय दलबाट कम्तिमा ४० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्ने सक्ने प्रावधानलाई अर्थादेश मार्फत संशोधन गरेर केन्द्रीय समिति वा संसदीय दलमध्येको एकमा कम्तिमा २० प्रतिशत पुऱ्याएर राजनीतिक दल विभाजन गर्ने सक्ने प्रावधान राखिएको हुनाले त्यही कारण नेकपा एमाले र जनता समाजवादी पार्टी विभाजन गराइयो।

अर्थादेशमार्फत ल्याइएको राजनीतिक दलसम्बन्धी विधेयककै कारण >>> बाँकी ८ पेजमा

काठमाडौं। एमसीसी राष्ट्रघाती छ, ये कुनै पनि हालतमा पास हुन दिइने छैन भनेर विप्लव सङ्कमा निस्केका छन्। जनयुद्धका साथी डा.बाबुराम भराई अर्थ मन्त्रालयमा राखिएको छ। सहमहामन्त्रीको पदलाई समावेशीताका आधारमा निर्वाचित गर्ने प्रावधान काग्रेसले पहिले पटक गरेको हो।

यस्तो प्रावधानले विशेष गरी निर्वाचनवाट >>> बाँकी ८ पेजमा

चिनीको हाहाकार हुने, अर्थबाटै हरायो पत्र

काठमाडौं। नेपालीहरूको महान हाँड दसै तिहार छ पर्व आउनै लाग्दा चिनीको मुल्य बढाउने चलेखले सुरु भएको छ। अरुवेला भन्दा दसै चलेखले र छ तथा चीनीको खपत बढी हुने गरेको छ। सरकारले आयत अनुमति नदिए कै कारण अहिले चीनीको मुल्य अघोरी तरिका रूपमा बढेको छ। सरकारले चीनी आयतमा ४० प्रतिशत भन्सार लगाएको हुनाले व्यापारिहरूले उत्पादन गरेको चीनी पार्टी सकिन लागेको हुनाले चीनीको मुल्य अहिले ८५ देखि १०० रुपैयासम्प मुचाइएको छ। चीनी उ

COVID-19 IMPACT ON POVERTY INCIDENCE IN PAKISTAN

Mr Gurung

THERE is dire need to look into the drivers of poverty in the country. The existing literature documents several factors that adversely impact poverty situation such as natural disasters, health shocks, crop failures etc on one hand.

Factors on the other hand affecting poverty positively include cash transfers, better crop return owing to better pricing or volume, remittances back home from Overseas Pakistanis.

The poverty is estimated by using Household Integrated Economic Survey (HIES) data. National Accounts data also provides consumption trends of private households. National accounts consumption is estimated using Gross Domestic Product (GDP) data and thus, is not comparable exactly with the consumption estimates based on household survey data.

However, according to the information available from official sources, for analyzing impact of pandemic of COVID-19 on poverty, it is assumed that contraction in private consumption is mirror image of fall in household consumption.

As per the National Accounts Committee (NAC) assessment, private consumption had contracted by 4.14 per cent in real terms in 2019-20.

Mapping the impact of this contraction on the resultant

incidence of poverty, the headcount was estimated to have increased from actual 21.9 to 25.36 at national level.

Analysis of the data from 2004-05 to 2018-19 showed that growth in consumption expenditure estimated from Household Integrated Economic Survey (HIES) data and that estimated from National Accounts Committee (NAC) were quite significantly correlated.

Further, incorporating the possible impact of COVID-19 pandemic by subtracting Rs 750 from the consumption of 1st and 2nd deciles, the stimulated poverty headcount reached 25.36 per cent using HIES 2018-19 data.

This was due to a decline in consumption of households who were already below the poverty line of Rs 3757.85 per month would increase the poverty gap but had little impact on the incidence of poverty.

Now, to estimate the impact of the federal government response of cash transfers to keep consumption afloat for lowest deciles of the household, an amount of Rs 1000 per month was added to the consumption expenditure of each household in 3rd and 4th and again in the 5th decile.

The estimates thus showed that poverty headcount was reduced to 20 per cent as

compared to the actual number 21.9 per cent.

The huge transfer of money to rural areas in the shape of higher prices of crop output was expected to make quite significant impact on poverty

situation.

A similar episode of higher prices of wheat had happened in 2008-10 which brought unprecedented increase in consumption expenditure and reduction in poverty. Federal Government's response to the COVID-19 pandemic and Ehsaas-led initiatives have positively impacted the incidence of poverty and inequality and has such reversed the negative impact of COVID-19 in terms of decline

in overall consumption. In principle, the cash transfers under Ehsaas-led initiatives are effective in reducing poverty or inequality because around 3/4th of the population surrounded the poverty line (termed as

in the urban and rural areas of the country without any discrimination particularly targeting the poor segments of the society, daily wage earners and resource-less people.

It is worth mentioning here that Ehsaas was launched by Prime Minister Imran Khan on 27 March 2019 as Pakistan's largest ever social protection and poverty eradication initiative.

Ehsaas aims at creation of a welfare state by countering elite capture and leveraging 21st century tools—such as using information and digital payment systems, to create a modern safety net programmes; promoting financial inclusion and access to digital services; supporting the economic empowerment of women; focusing on the central role of human capital formation for poverty eradication, economic growth and sustainable development and overcoming financial barriers to accessing health and post-secondary education. This programme is quite unique because of its scale, multi-sectoral character, coverage, design process, management and governance, institutional arrangements and funding.

Ehsaas programme is especially designed for the ultra-poor, orphans, widows, the homeless, the disabled, those who are at the risk of health shocks, jobless, poor farmers, labourers, sick and undernourished, students from low-income backgrounds, poor women and elderly citizens. This programme is also supporting geographical areas where poverty is high.

Indian farmers' protest shatters

Ms Khan

INDIAN 'Soft Power' prowess and clandestine battle of perception suffered a debilitating blow as farmers' protest garnered global attention.

Despite astronomical weight being given to "Hard Power", India has assiduously worked for judicious use of its "Soft Power" toolkit to project power and achieve foreign policy designs.

Its efforts to vindicate Pakistan as irresponsible global actor, in its quest to diplomatically isolate Pakistan, are recently exposed by DisinfoLab disclosures.

These reprehensible tactics are masked under veneer of Bollywood movies, beaming celebrities and cosmopolitan portrayal of indigenous culture, masquerading the actual face of imperial imposter India.

A single tweet from American pop superstar Rihanna unravelled India's declining democracy and BJP's Hindutva mission of ethnic cleansing.

The ensuing global backlash and consequent xenophobic Indian reaction besmirched actual Indian panorama as regional reprobate.

International heavyweights of phenomenal fame triggered chain reaction when Pop superstar Rihanna took to Twitter, on Wednesday 3rd February, to express solidarity

with Indian farmers who have been on strenuous rights based protest movement against Modi government's new draconian agricultural laws.

Creating further diplomatic headache for India, Rihanna was shortly joined by other global bigwigs who threw shade on world's largest "democracy" by discussing prospects of simmering humanitarian quandary in the wake of curtailment of civil liberties, as farmers' protest got traction.

Soon, after the pop super star's tweet highlighted plight of Indian farmers, Brahminical xenophobic chauvinism reared its ugly head. Modi supporters hurled derogatory terms against African-American superstar by justifying slavery and structural racism in the United States.

Indian government and Hindutva indoctrinated public exploded into resentment and ensuing social media blitzkrieg featuring toxic mix of misogyny, xenophobia and Brahminical exceptionalism shattered Indian global portrayal as "Liberal Democracy".

This hyper-nationalist reaction also crystallized India's fresh global posture that blatantly rests upon hard sovereignty instead of cosmopolitan ethos.

The new global Indian face categorically condemns any foreign engagement regarding

India as "conspiracy".

These virulent internal dynamics lend credence to unbiased news stories on Kashmir and Indian periphery, featuring horrendous atrocities against minorities and brutal subjugation of Kashmiris. Indian celebrities and sports bigwigs, hitherto silent spectators of agonizing farmers protest movement, chose to bandwagon the demonization campaign against international celebrities concerned about farmers' predicament.

In blatantly orchestrated move, they unanimously used the hashtag #India Against Propaganda concocted by Indian Foreign Ministry.

Despite habitual Indian meddling in other states' affairs; Indian celebrities' duplicitous rhetoric warning "foreign agents" to refrain from meddling in internal affairs unravelled two-facedness of Indian regime.

Evidently wrecked, the beleaguered Indian government expressed puerile reaction. Instead of resorting to reasonable justification, Indian Foreign Ministry chose to vilify the activism of international celebrities by reducing it to mischief of "vested interests".

The United Hindu Front and other right-wing Hindu nationalist organizations, in a bid to ensuing further absurdity, resuscitated Brahminical

Patriarchy by burning effigies of international supporters of farmers' protest movement. The ongoing global social media war seems beginning of end of Indian cultural imperialism and its reputation as world's largest pluralistic democratic model worthy of emulation. This social media saga kindled

a debate in global community regarding Indian commitment to fundamental rights and its stature as "democracy".

Barrage of condemnation against eminent celebrities illustrated the end of inclusive Indian civilization and return of Hindu exclusivist Brahmin despotism.

"सुरक्षित भविष्यको लागि निवृत्तभरण तथा सञ्चय कोष"

कर्मचारी सञ्चय कोषको ६० औं वर्ष प्रवेशको सुखद् अवसरमा सम्पूर्ण सञ्चयकर्ता तथा निवृत्तभरण योजनाका योगदानकर्ताको सन्तुष्टिप्रति सदैव समर्पित रहने संकल्पसहित कोषका सेवा तथा सुविधालाई थप गुणस्तरीय र दिगो बनाउने प्रतिबद्धता जनाउँदै सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

उपलब्ध सेवा तथा सुविधाहरू

- सञ्चय कोष र निवृत्तभरण कोषमा वार्षिक व्याजदर ६.५० प्रतिशत।
 - सापटी सुविधाहरू : विशेष सापटी, घर सापटी, शैक्षिक सापटी, सलाचक कर्जा र घर मर्मत सापटी।
 - सञ्चयकर्ता स्वास्थ्योपचार योजना:
- सञ्चयकर्तालाई साधारण रोग लागि उपचार गराएको हकमा प्रत्येक आर्थिक वर्षमा रु. १ लाखसम्म रघातक रोगको उपचारको हकमा सेवा अवधिमा अधिकतम रु.१० लाखसम्म रकम सोधभर्ना हुन्ने।
- अन्य सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरू : सुल्केरी तथा शिशु हेरचाह कार्यक्रमः प्रति प्रसुति अनुदान: हकवालालाई आर्थिक अनुदान स्वरूप रु.४० हजार प्रदान गरिन्ने।
 - योगदानसमूहक निवृत्तभरण योजना: २०७६ श्रावण १ गते पछि स्थायी नियुक्ति हुने नेपाल सरकारका कर्मचारी तथा सार्वजनिक निकायका कर्मचारीका लागि।

कर्मचारी सञ्चय कोष

पुन्नोक, ललितपुर।

फोन नं.: ५०९०९६५, ५०९०९६६

Website: www.epfnepal.com.np

Call Center: ५९७००४१

हरेक नेता अँद्यारा छन्, जुविलियन कोही छैन

• राजन कार्की
rajan2012karki@yahoo.com

विर्सियो, भर्जिनराष्ट्र नेपालमा भाँडभैले गर्नुमा सफलता देख्ने भारतले इतिहास बिर्सियो। इतिहासमा हिन्दुस्तान पनि षडयन्त्र, धोखा र अपराधको साम्राज्य सावित भएको थियो। बृटिस शासनको समयमा भारतवर्षमा हैंदर अली, टिपु सुल्तानजस्ता राष्ट्रवादी शासकहरू थिए। तर तिनको चाकडी गरेर र चाप्तुसीको बलमा शेख हयासजस्ता व्यक्ति अमीर (प्रधानमन्त्री) हुन पुगे। शेख हयास टिपु सुल्तानका सामु "आपके पैर तले मेरा जन्मत है" भन्थे। अन्ततः यिनै चाकर शेख हयासले बृटिसको दलाली गरेर मालिक टिपु सुल्तानलाई धोखा दियो। त्यो भारत बृटिश उपनिवेशमा परेपछि १० वर्षको सङ्घर्ष गर्नुपन्यो, तब बृटिशले इण्डिया छाडेर गयो। आजको भारतले बिर्स पनि भारतको स्वतन्त्रताको लागि नेपालीले पनि ज्यानको बाजी लगाएका थिए। भारतका शासकलाई सम्पन्न छैन भने १९४७ अधिको इतिहास पड्नु।

त्यो भारतले नेपालमाथि सर्वै हस्तक्षेपकारी दबाव सिजिना गर्नु उचित हुनसक्छ? भारतलाई थाहा छ- भारतीय प्रतिनिधि वेदान्ताचार्य कर्ण सिहलाई

साक्षी राखेर २०६३ साल वैशाख ११ गते संसद पुनःस्थापना गरिएको हो। त्यो भारतले राजासँगै सपथ खाएका गिरिजाप्रसाद कोइरालालाई कार्यवाहक राष्ट्राध्यक्षको मान्यता दिनुहुन्छ? सत्य के थियो, घटना के भयो? यसबारेमा न वेदान्ताचार्य कर्ण सिंह बोल्छन्, न भारत बोल्छ? नेपालमा भारत स्वतन्त्र भएरेखि नै शेख हयासको भूमिकामा छ।

दुवै दूल छिमेकीको स्वार्थ र सक्रियता, पश्चिमासमेत प्रवेश गरेपछि वर्तमान नेपालमा षडयन्त्र, धोखा र अपराधको सिलसिला बढ्दै गयो। जलेर बेकम्मा भइसकेका नेतारूपी लाइम लाइटहरू अझै बल्छ कि भनेर विश्वास गर्ने नेपाली कति सोभा? स्वार्थ पूरा हुन्छ भनेर जलेका लाइमलाइटहरू मतियार बनाउन पल्केका विदेशीहरू खतरनाक बनिरहेछन्। नेपालीले अबेर गर्नुहुन्न- जलेका लाइमलाइटहरू अब फालुपर्छ। लेखन त जनादेशको मसीले नै लेखेको संविधान हो। स्वार्थको मसीले लेखेको संविधान स्वार्थका सामु भुक्यो। जसले ठड्यायो संविधानिक घण्टाघर, समयको आवाज उन्ले सुनेन्। समयको प्रतिनिधित्व गर्न नसक्ने पनि संविधान हुन्छ?

२०७२ माघ १८ गते, संविधान जारी भएको साँडे चार महिनापछिको अन्नपूर्ण पोष्टमा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीको अभियक्ति छापियो। 'माओवादीलाई १० अर्ब दिएर संविधान लेखियो, त्यसअधि माओवादीलाई २ अर्ब ३ करोड दिएकै हो।' यी सन्दर्भमा माओवादीकै डाबाबुराम भट्टराईले 'लडाकुको नाममा दिएको ३ अर्ब प्रचण्डले खाएका हुन्, जुन मुद्दा अस्तित्वामा आलै छ।' त्यसपछि पनि भट्टराईले भनेको छन्- 'बुढी गण्डकीको नाममा ९ अर्ब ३ पूर्व प्रधानमन्त्रीले बैंडियुडी खाए, प्रमाण मसँग छ।' प्रमाण दिन नसके भुण्डिएर मर्छु! यो अभियक्ति युट्युबमा हेर्न सुन्न सकिन्छ। यी बेहोरा नभएकाहरूका लागि संविधान र लोकतन्त्र भनेको राष्ट्रिय दुकुटी मग्नेका लागि भण्डारा खालेजस्तौ भएन त? राणाकालमा भाते पाठशाला

थियो, लोकतन्त्र भाते पाकशाला बन्यो। भातेमा स्वाभिमान हुने भए राजा फालूपर्छ भन्ने एकजना भाते पाठशालाबाट हुक्को प्रजातान्त्रिक बाहुनचरी, आजकल राजा नभएर देश बिग्रियो भन्न थालेका छन्।

इतिहासमा लेखिएको छ- भारत वर्षको सारजहाँ शासनकालमा अमरसिंह राठोरजस्ता कर्मठ राष्ट्रवादी सेनापति थिए। सम्राटको नजिक खतरनाक

नारायण सिंहको हाराहारीमा राखेर १९५० को सन्धि गर्न बाध्य पारिदियो। यसरी अपमानित भएर पनि मोहन शमशेरले राणा शासन बचाउन सकेनन्। १२ बुँदे दिल्ली सम्फौता गर्नहरूलाई भारतले तिनको हैसियत सहस्रिव तस्तकै हो भन्ने कुरा र प्रमुख सामन्त गोयलर्ट्ट २०७७ मसिरमा गोप्य दर्शनभेट गराएर प्रष्ट पारिदियो? विदेश सचिव हर्षवर्धन श्रङ्

● ● ●
भारतले राजासँगै सपथ खाएका गिरिजाप्रसाद कोइरालालाई कार्यवाहक राष्ट्राध्यक्षको मान्यता दिनुहुन्छ? सत्य के थियो, घटना के भयो? यसबारेमा न वेदान्ताचार्य कर्ण सिंह बोल्छन्, न भारत बोल्छ? नेपालमा भारत स्वतन्त्र भएदेखि नै शेख हयासको भूमिकामा छ।
● ● ●

चाकरीदारको कमी थिएन। राठोरजस्ता इमान्दारलाई नसिधाए स्वार्थ सिद्ध नहुने भएपछि एक दिन चाप्तुसहरूले सेनापति अमरसिंह राठोरलाई सम्राटले गोप्य मन्त्रणा गर्न बोलावट भएको गलत सूचना दिए र पछाडिको भयालबाट जान खबर गरे। दरवारको पछाडिको भयाल चढन लागेका बेलामा सम्राटका चाप्तुसहरूले तरबार हानेर राठोरको हत्या गरिए। १९०३ को कोतपर्व होस कि २०४६, २०५८, २०६३ का परिवर्तनहरूमा दरवार बिग्रेको स्वार्थी चाप्तुसहरूका कारणले हो। मनमोहन अधिकारी बाहेक शासकहरू विदेशीका सामु भुक्कै देश बिग्रेको हो। यसता घटनाहरू इतिहासले टिपेको छ।

म त महाराजा भनेर भारत भ्रमणका बेलामा २१ तोपको सलामी खाने अन्तिम राणा प्रधानमन्त्री मोहन शमशेर राणा। उनलाई भारतले राजदूत चन्द्रेश्वर प्रसाद

गलाले सन २०२० नोभेम्बर २ मा नेपाल आउँदा यिनलाई किन वास्ता गर्थे?

सोभा नेपालीलाई भुक्याउने नेताहरू कूटनीतिमा स्थापित प्रमाणहरू पद्धैनन्। १९५० को सन्धिबारे कुरा उठन थालेपछि नेहरूले आफ्ना विदेश सचिवलाई समयानुकूल बनाउन होमर्कका लागि अझाएका थिए। यो कुरा अबतारसिंह भासिनको नेपाल-भारत, नेपाल-चीन पुस्तकमा लेखेका छन्। हुनसक्छ, यो समयानुकूल भनेको हिमालयसम्मा भारतीय सीमा विस्तार पनि हुन सक्यो। नेपालले ध्यान दिन सकेन, नेपालले आजसम्म पनि त्यो सन्धि फेर्न साहस गरेन। ७२ वर्ष पछि पनि भारतले त्यही सन्धिले नेपालको गाला चड्काइरहेको छ, यामी लोकतन्त्रवादी भन्नेलाई चेत छैन। जनयुद्धकाल तुवाँलोको पर्खाल थियो, जनआन्दोलन धुर्वाँको पर्खाल बन्यो। धुर्वा

र तुवाँलो छाँटिएपछि देखियो, राजनीतिका कमाउँदरहरूको स्वाधीनता त दयालाग्दा पो रहेछ। हरेक दूला नेताहरू, पार्टीहरूको राष्ट्र र जनसेवा गर्छु भन्ने प्रतिवद्धता जनमत हासिल गरेर विदेशीको बकस खाने अविकल पो रहेछ। बहुदलको ३३ वर्ष र लोकतन्त्रको १५ वर्षमा कुन चाहिँ नेतामा स्वाभिमान र नेपालीत देखियो? जुलाउने र उफार्न त अर्के रहेछ। त्यो अर्कैका रणनीतिक लोकतन्त्रका लागि एक मत र एक शक्ति बनेका दलहरू, नागरिक समाज र आन्य शक्तिहरूको जुट, गुट र फुट किंतु बेला हुन्छ, ठम्याउने सकिन्न। गणतन्त्रका लागि चारै दिशा बाँधे तत्वले गणतन्त्र आउनासाथ फुक्काफाल छाडियो। अस्थिरता र अराजकता फैलाइयो। जसरी आयो, लोकतन्त्र आयो, गरिमा र महिमा, अनुशासन र सीमा कायम हुन नसक्ना मर्नशाल्यो। बसन्त पर्व वर्वादीको कोपमाजनमा पर्देगयो। ताजा दृश्यहरू भावशून्य र हृदयशून्यहरूको भीडमात्र देखिन्छ। ग्रीककालीन कालखण्डमा जस्तो हास्त्र शासनाधिकारीहरू त्रासदीका खलनायक बनेका छन्।

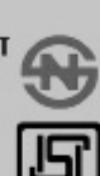
यस्ता खलनायकलाई कसरी

लोकतन्त्रको नायक भन्नु? बढेको वैराग यही हो। बर्लिनको पर्खाल ढल्पो, नेपालमा बढ्दो बाह्य दबाव र षडयन्त्र, आन्तरिक स्वार्थस्थ दन्तबजानको धुर्वा र तुवाँलोको अगलो पर्खाल ढाँटेको क्लिकल बनाउन होमर्कका लागि अझाएका थिए। यो कुरा अबतारसिंह भासिनको नेपाल-भारत, नेपाल-चीन पुस्तकमा लेखेका छन्। हुनसक्छ, यो समयानुकूल भनेको हिमालयसम्मा भारतीय सीमा विस्तार पनि हुन सक्यो। नेपालले ध्यान दिन सकेन, नेपालले आजसम्म पनि त्यो सन्धि फेर्न साहस गरेन। ७२ वर्ष पछि पनि भारतले त्यही सन्धिले नेपालको गाला चड्काइरहेको छ, यामी लोकतन्त्रवादी भन्नेलाई चेत छैन। जनयुद्धकाल तुवाँलोको पर्खाल थियो, जनआन्दोलन धुर्वाँको पर्खाल बन्यो। धुर्वा

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डीट ग्राहक ग्राहक

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टार्टर्डको गित्र बाहिर रकर कोट भी बीचमा
- स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल
- भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकाट वल्वे प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुरक्ष बन्नुहोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले ससिक्खयो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातर भयर एकै पटक मर्न सकौ।

- अधियानवाणी

अभियान

सरपाठकीय

सभामुख सापकोटा सबैको
सभामुख हुन सक्नु भएन

गत शुक्रवार पाँच दिलिय गठवन्धन नेतृत्वको शेरवहादुर देउवा सरकारले जसरी ससदमा प्रतिस्थापन बजेट पेश गय्यौ, त्यसलाई लोकतान्त्रिक पद्धतीमा कहि कसैले उचित भन्न सकिदैन। संसदमा जुनसुकै विद्येयक प्रस्तुत गर्दा ससद नियमावली अनुसार मात्र दर्ता गरिने परम्परागत रहेको छ। ससद आफैले वनाएको नियमावलीलाई निलम्बन नगारी प्रमुख प्रतिपक्षी दलको विरोधको वाकुजुद प्रतिस्थापन बजेट पेश गरीयो। प्रमुख प्रतिपक्षी दलले संसदमा नारा जुलुस गरीहेका बेला सभामुख्यावाट अर्थमन्त्रीलाई प्रतिस्थापन बजेट पेश गर्ने आदेश दिनु भयो, त्यो तै गलत कदम थियो। सरकारले ससदमा विद्येयक पेश गर्दा प्रमुख प्रतिपक्षी दललाई जानकारी गराईने लोकतान्त्रिक पद्धतीलाई खिल्ली उडाइएको छ। सभामुखले संसद वस्नु भन्दा अगाडी कार्यव्यवस्था समितिको बैठक बोलाईने नियमावलीमा उल्लेख भएको छ। कार्यव्यवस्था समितिको बैठकमा प्रमुख विपक्षी दलसहित संसदमा उपस्थित भएका सबै दलको सहभागिता रहने व्यवस्था रहेकोमा सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाल त्यस्को धर्ज्जी उडाउदै कार्य व्यवस्था समितिको बैठक तै नराखी प्रतिस्थापन बजेट पेश गर्न दिनु तै गलत भएको छ। त्यही कारणले गर्दा नेपालमा लोकतन्त्रकै र लोकतान्त्रिक पद्धतीकै धर्ज्जी उडेको छ।

राजनीतिक दलहरूले आफ्नो पार्टीमा रहेका व्यक्तिहरूले पार्टीको निर्देशन विपरितका कार्य गरेको खण्डमा संम्बन्धित पार्टीले त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कारवाही गर्न सक्छ । पार्टीका सासदहरूलाई कारवाही गर्न निर्णय गरी त्यसको जानकारी प्रतिनिधिसभाका सभामुखलाई दिएपछि सभामुखले त्यस विषयमा संसदको बैठकचलिरहेको छ भने संसदको बैठकमा पढेर सुनाउने र संसदको बैठक चलेको छौन भन्ने सूचना टास गरेर पार्टीले कारवाही गरेका व्यक्तिहरूलाई संसदपदको रिक्त रहेको घोषणा गर्नु पर्ने हुन्छ । केही महिना अघि माओवादी केन्द्रले पार्टीवाट निष्काशन गरेका टोबबहादुर रायमाझी सहितका अन्य केही सासदहरूलाई पदमुक्त गर्नु भएको घोषणा २४ घण्टाभीत्रै गर्नु भएको थियो, तर नेकपा एमालेले माधव नेपाल सहितका १४ सासदलाई संस्थातगत निर्णय गरी संसद सचिवालयलाई जानकारी गराउदा पनि किन १३ दिन सम्म कारवाहीको फाईल दराजमै थिन्क्यो । अहिलेको संसदको समस्याको जड भनेको त्यही हो ?

फाइल दराजन वाचकया। आहलक ससदको समस्याका जड मनका त्यहा हो ?
तेकपा एमालेभित्रको विवादमा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले खेलेका थिए। माधव नेपाल सहितका व्यक्तिहरूलाई पार्टी विभाजन गर्न सहज होस् भनेर ससदको अधिवेशन अधिल्लो दिन बन्द गरेर भोली पल्ट तै अध्यादेश त्याईयो। त्यही अध्यादेशका कारण तेकपा एमाले र जनता समाजवादी पार्टी विभाजन भए। दल विभाजन सम्बन्धी ऐनमा व्यवस्था भएको प्रावधानलाई संशोधन गरेर कुनै पनि राजनितिक दलको केन्द्रीय समिति र संसदीय दलमा ४० प्रतिशत पुऱ्याएर पार्टी विभाजन गर्न सकिने प्रावधान लाई सहज बनाउनकै लागि केन्द्रीय समिति वा संसदीय दल एकमा २० प्रतिशत पुऱ्याएर दल विभाजन गर्न सकिने अध्यादेश ल्याउन तै गलत कार्य थियो। व्यक्ति र संख्यालाई हेरेर पार्टी विभाजन गर्न अध्यादेश ल्याउन लोकतन्त्रक कै लागि र लोकतान्त्रिक पढ्दतीकै लागि अभिशाप हो।

लाग आमभाषण हा ।
देउवा सरकारले अधिल्लो केपी ओली नेतृत्वको सरकारले त्याएको बजेटलाई प्रतिस्थापन गर्न वजेट संसदमा पेश गरेको छ । वजेट पेश गर्दा संसदको दुवै संदनको सयुक्त वैठकमा पेश गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ । वजेट पेश गर्ने दिन कैहि दिन अगाडी नै निधारित हुनुपर्ने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेकोमा गत शुक्रवार अर्थमन्त्रीले प्रतिस्थापन वजेट पेश गर्न रोष्टममा जुन तरीकाले दौडिएर पुगो के त्यसलाई लोकतान्त्रिक पढ्दती र लोकतान्त्रिक अभ्यास स्वीकार गर्न सकिन्छ ? लोकतान्त्रिक पढ्दती भनेको सत्ता पाउनु र सत्तामा रहिरहनु मात्र हो कि ? विश्वका सबै लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा सत्ता पक्ष र विपक्षी दल रहेका हुन्छन् । सत्ता पक्षले विपक्षी दललाई विश्वासमा लिन सक्नु पर्दछ । प्रमुख विपक्षी दललाई विश्वासमा लिएर सत्तापक्ष अधिव बढनुपर्ने विश्वव्यापी सिद्धान्तलाई खिल्ली उडाएर गुरील्ल शैलिमा प्रतिस्थापन वजेट पेश गर्नु भनेको कहाँको लोकतान्त्रिक पढ्दती र अभ्यास हो ?

कहाका लाकता। न्त्रक पढ़ता र अस्यास हा ?
 सभामुखले सत्तापक्ष र ससदको प्रमुख प्रतिपक्ष दल र सांसदहरूलाई समान व्यवहार गर्न सक्नु पर्दछ तर पछिल्लो समयमा सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले प्रमुख विपक्षीदललाई समान व्यवहार देखाउन सकेका छैनन्। सत्तापक्षको आड लिएर उनले प्रमुख विपक्षी दलको सहयोग र समर्थन दिई एकलौटी ढंगले संसद चलाई रहेका हुनाले उनी सत्तापक्ष त्यसमा पनि माओवादी केन्द्रकै सदस्यको भूमीका जस्तै भूमीका निर्भाईरहेका हुनाले सभामुख पदकै गरीमाको धज्जी उडाईरहेको छ। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालकै निर्देशनमा सभामुख सापकोटाले माधव नेपाल सहितका अन्यको सांसदपद रित्त रहेको सूचना जारी गरेका थिएनन् जब माधव नेपाललाई निर्वाचन आयोगले दल दर्ताको प्रमाणपत्र दियो। अनि सभामुखले फरमान जारी गरे अर्को दलमा गएका हुनाले उनीहरूलाई कारबाही गरीरहनु परेन भनेर यी, सबै कारणले गर्दा सभामुख सापकोटा सबैको सभामुख हन नसक्न भएको ठहर हामीले गरेका छौं।

यहि अवस्थाको लोकतन्त्र र
लोकतान्त्रिक पद्धति नै घातक

पछिल्लो समयमा विश्वव्यापी रूपमै
लोकतन्त्रप्रति जनताको विश्वास गुदै
गएको सर्वक्षणहरू प्रकाशित भएका
छन् । सामुहिक भष्टाचार सरकारहरूको
असक्षमताका कारण युवावर्ग लोकतन्त्रप्रति
नै असन्तुष्ठ हुदै गएका छन् । हालै
स्वीडेनको विडेम इन्स्च्युटले एक
सर्वक्षण प्रकाशित गरेको छ । त्यो
प्रतिवेदनले विभिन्न मुलुकका सरकारहरूले
लोकतान्त्रिक संस्थाहरूलाई नष्ट पार्ने
कार्यका लागि कोभिड महामारीको
प्रयोग गरीरहेका छन् । यदि अध्ययनले
नेपाल र श्रीलंकामा महामारी लोकतन्त्र
प्रतिगमन हुने जोखिम अधिक रहेको
छ भन्ने औल्याएको छ । अहिले नेपाल
लोकतन्त्रको सूचीमा बुल्मेरिया सेनेगल र
माल्टबन्दा तल छ भन्ने निचोडस्वीडेनको
विडेम इन्स्च्युटले समेत निकालेको छ ।
यस्तो निचोड नेपालका लागि चिन्ताको
विषय हो ।

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

उठाउन प्रश्न याहु हो ?
लोकतन्त्रका वारेमा जति भाषण
गरेपनि त्यस्को कुनै अर्थ रहदैन ।
लोकतन्त्र सैद्धान्तिक बहसको विषय
मात्र होइन । यस्को व्यवहारिक पक्षपनि
हेरिनु पर्दछ । लोकतन्त्रको नाममा जव
सरकारहस्तले लगातार आफ्ना सामाजिक
आधारहस्तलाई नष्ट गर्दै जान्छन्, त्यसवेल
लोकतन्त्र पनि विस्तारै मृत्युवरण गर्दै
जान्छ । लोकतन्त्रलाई नारामा र
भाषणमा सिमिति गरेर सरकारले व्यक्तिग
र पार्टीगत स्वार्थ पुरा गर्न लागेको
अवस्थामा लोकतन्त्रकै नाममा उनीहस्तले
जनतामाथी अन्याय अत्याचार गर्ने
गरेका छन् । संविधानले नागरिकहस्तलाई
न्याय स्वतन्त्रता, समानताको प्रत्याभूति
गरेपनि जव सामाजिक जिवनहस्ता
दुक्रा दुक्रा पार्ने गतिविधिहरू हुन थाल्छ,
त्यसवेला नागरिकमा कानुनी शासनको
र शक्तिविहिनताको भावना पैदा हुदै

जान्छ । न्यायपालिका सकनु, राजनितिक हस्ताक्षेप र राज्य कंप्याको चंगुलमा फस्छ । सम्पत्तिको असमान वितरण समान अवसरको अन्त्य हुदै गएको खण्डमा हिंसा भोकमारी वढ़दै गएको अवस्थामा लोकतन्त्रमा पनि नागरिकको नाममा गरिने अन्याय अत्याचार विरुद्ध समान अवसर लगायतका सबै आवश्यक कुराहस्ताई लोकतन्त्रले ग्यारेन्टी दिन सकनु पर्दछ । लोकतन्त्रमा सरकार पनि लोकतान्त्रिक ढंगले नै सञ्चालित हुनु पर्दछ तर पछिल्लो समयमा नेपालमा लोकतन्त्रको नाममा लुटतन्त्र भएको छ । लुटतन्त्रलाई नै प्राथमिकता राखिएको जस्तो देखिएको छ । स्वास्थ शिक्षामा भएको लुटतन्त्र लाई सरकारले नै संरक्षण गरेको छ । कोरोनाको महामारीका विरुद्धमा लगाइने खोप लगाउनका लागि सर्वसाधारण जनताले अनेक प्रकारका हैरानी दुख कष्ट सहनु परेको छ । भन्ने ठूलावढा र सत्ताधारी दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले सहज रूपमै खोप पाएका छन् । के लोकतन्त्र भनेको ठूला बढा र सत्ताधारी दलका नेता र कार्यकर्ताहरूकै लागि मात्र हो कि सबै जनताको लागि हो । लोकतन्त्रमा त सबै जनता समान हैसियतमा हुनुपर्ने होइन र ? लोकतन्त्र र लोकतान्त्रिक पद्धतिको परिभाषा के प्रत्येक देशमा अलग अलग हन्छ त ?

लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा, सरकार न्यायलय संसद सबै लोकतान्त्रिक, पद्धती विधि विधान अर्त्तगत चल्नु पर्दछ । लोकतान्त्रिक व्यवस्था भनेको बहुमतको सरकार र अल्मतको संसद हो भन्ने व्यवस्था गरीएको छ । लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा बहुमतको सरकारले संसदको प्रमुख विपक्षीलाई विश्वासमा लिएर राज्य सञ्चालन र कानुनहरू निर्णय गर्नुपर्ने हुन्छ तर हामी कहाँ भने ठिक उल्टो भएको छ । पाँच दलिय गठवन्धनको शेरवहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले प्रमुख विपक्षी दललाई पलैरै जाने रणनिति लिएको छ ? संसदमा सभामुख समेत पाँच दलिय गठवन्धनको आदेश अनुसार सञ्चालित भएका छन् । लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा संसदमा एक सांसद पनि आफ्नो सिटवाट उठेर विरोध जनाउदछन् भने संसद वन्द गरेर उनको माग सुनुवाई गर्नु पर्ने विश्वव्यापी सिद्धान्त रहेको छ । संघीय संसदको प्रमुख विपक्षीय दलका भण्डै एक सय जना सांसद आफ्नो सिटवाट उठेर संसदमा नारा जुलुस गरीरहेका वेला उनीहरूका कुरा नसुनि छापामार शैलिमा संसद सञ्चालन गर्नु कुन लोकतान्त्रिक पद्धती भीत्र पर्दछ ? संसदका सभामुख आफु सभामुख हुनुभन्दा पहिला जुनसुकै पार्टीका सदस्य भएपनि सभामुख भएपछि पार्टीका सबै गतिविधिवाट अलग भएर निष्पक्ष रूपमा सभामुखको भुमीका निभाउनुपर्ने हुन्छ । तर सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले पछिल्लो समयमा देखाएको व्यवहारले सभामुख पदको गरीमालाई नै ध्वजी उडाएको छ । दलपिच्छे अलग अलग निर्णय कसरी हुन्छन् । सबै दललाई एउटै निर्णय हुनुपर्ने होइन र ? यी यस्तै कारणहरूले गर्दा नेपालमा लोकतन्त्र र लोकतान्त्रिक पद्धती है ।

नै संकटमा परेको छ ।
 संसदमा प्रमुख प्रतिपक्षीय दलले
 उठाएका कुराहस्लाई सम्बोधन नगरी
 छापामारा शैलि अपनाउने कार्यले
 सरकार र संसद नै लोकतन्त्र र
 लोकतान्त्रिक पद्धतीको धज्जी उडाउन
 व्यस्त रहेको आभास पाईएको हुनाले
 नेपालमा लोकतन्त्र र लोकतान्त्रिक पद्धती
 नै अफाप सिद्ध हुन सक्ने सम्भावना
 देखिएको छ ? पार्टीगत र व्यक्तिगत
 स्वार्थलाई हेरेर लोकतान्त्रिक पद्धतीको
 व्यवस्था गरिने हो भने त्यो लोकतन्त्रकै
 लागि घातक सिद्ध हनसक्छ ।

भावी कांग्रेस नेतृत्वको कार्यभार

प्रदीप पिरि

नेपाली कांग्रेसको महाधिवेशनको पूर्वसन्ध्या उत्साहजनक छैन। महाधिवेशनको तिथि हेरफेर भइरहनु निर्वाचन प्रमुखले गुनासो गरिरहनु सामान्य घटना भइसकेको छ। थप अशोभानीय घटनाक्रम पनि प्रकट हुँदै छ। नेपालको समकालीन राजनीतिमा नैतिक र लोकतान्त्रिक मूल्य र मर्यादा मानाँ विलुप्त भएका छन्। पार्टीभित्रको बेथितिको कुरो छोडिदिँ। सिंगो संवैधानिक व्यवस्थामा एकपछि अर्को प्रश्नचिह्न उठेका छन्। राजनीतिक दल कुनै पनि प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाका आधारस्तम्भ हुन्। तर, दल-बदल स्थापित मान्यतासँग खेलवाड गर्नमा सबै राजनीतिक दल समान स्पमा उद्यत देखिन्छन्। संसदीय लोकतन्त्रको इतिहासमा दल-बदलको स्वरूप र सार विश्वभरि चर्चाको विषय रहेको छ। तर, नेपालमा त्यस्तो विमर्श र अनुभवाट कुनै शिक्षा लिइएको छैन। नेपालका हकमा नेपाली कांग्रेसलाई संसदीय प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको पक्षधर र प्रवर्तक मान्न सकिन्छ। नेपाली कांग्रेसले समेत त्यसतर्फ ध्यान दिएन। नेपाली कांग्रेसको नेतृत्वमा वर्तमान सरकार चलिरहेको छ। तर, पनि संसद्मा अहिले कहीं नभएको जात्रा हाँगार्जु उत्खान चरितार्थ भएको छ।

अहिले त कुरो महाधिवेशनको छ। यस महाधिवेशनले नेपाली कांग्रेसका पदाधिकारीको निर्वाचनभद्रा अन्यथा ध्यान दिएको देखिएन। तर, यो आज एक दिनको कुरा होइन। ०४७ सालमा बुद्धिलीय व्यवस्थाको पुनर्व्याप्ति भयो। नेपाली कांग्रेसको सरकार बच्यो। त्यस दिनदेखि हुँदै आएका महाधिवेशन कुनैले पनि विचार र कार्यक्रमलाई आफ्नो कार्यभार बनाएन्। नेपाली कांग्रेसको केन्द्रबिन्दु बुनावी राजनीति रह्यो। बालिग भाविताकारी आधारमा हुने बुनावका आफ ना बाध्यता र सम्झौता हुँच्न्। यो सत्र हो। तर, नेपालका हकमा अति नै भएको छ। नेपाली कांग्रेसले नेतृत्व गरेको व्यवस्थालाई बुनीती दिए माओवादीलागायत्र कतिपय शक्ति यसबीच अगाडि आए। तर, उनीहस्तको गतिरूपिले पनि जुन जोगी आए अपि कानै यिरेको भन्ने मान्यतालाई मात्र बलियो बनायो।

१ पुस, २०७८ सालमा नेपाली कांग्रेसका जननियावित प्रधानमन्त्री बिपी कोइरालालाई राजा महेन्द्रले राष्ट्रिय सेनाको दुरुपयोग गर्दै, आफैले लेखाएको संविधानलाई कुल्हाँदै गिरफ तार गरे। त्यसपछि ३० वर्षको लामो समयसम्म राजनीतिक दलहरू प्रतिवित रहे। निर्वाचन र कारावास दलहरूको नियति रह्यो। ती ३० वर्षको अवधिमा कम्प्युनिस्ट शक्ति भाँगिए। उनीहस्तको माफ अनेकन् किसिमका वैचारिक दब्द भए। विश्व कम्प्युनिस्ट आन्दोलनमा संशोधनवाद, सामाजिक साम्राज्यवाद, जडसूत्रवाद, वामपक्षी अवसरवाद, वामपक्षी भड्काउ जस्ता शब्दहरू प्रचलनमा रहे। यी शब्दहरूको आज सान्दर्भिकता छैन। तर, तिनाकाको विवाद र विमर्शले कम्प्युनिस्ट नेताहस्तको वर्तमान पुरस्तालाई शिक्षित र वाकपटु बनायो। युवावर्ष उनीहस्ति आकृष्ट भए। नेपाली कांग्रेसको विकासको ऐतिहासिक क्रम यस्तो रहेन। ०७९ सालदेखि ०४७ सम्मको कालावधिमा नेपाली कांग्रेसले संसदीय व्यवस्थाको पुनर्व्याप्ति र प्रजातन्त्रको अनिवार्यताबाहेक अरु कुरातर्फ ध्यान पुन्याएन।

०४७ सालमा नेपाली कांग्रेसले सहज बहुमत ल्यायो। अन्तरिम कालका प्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेस समापति कृष्णप्रसाद भट्टराई निर्वाचन हानुभयो। कांग्रेसका तत्कालीन महामन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइराला महामन्त्री-प्रधानमन्त्री छानिनुभयो। त्यसपछिको कथाव्यथा अर्के पनि हामीसम्ये अधिकाशको स्मृतिपतलमा छ। गिरिजाप्रसाद कोइरालाका धेरै विशेषता थिए। उहाँ एक सहदयी नेता हुँदूनुभ्यो। प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनाको लडाइँसा उहाँ कहिन्दै पछि रहनुभएन। भावी नेपालको एउटा छुट्टै समाजावादी परिकल्पना चाहिन्छ भन्ने कुरोले भने उहाँलाई कहिन्दै बढे घेचेटन। प्रजातन्त्र स्थापना हुनासाथ नेपालका सामाजिक आर्थिक समस्या समाधान हुन्छन् भन्नेमा उहाँ विश्वस्त हुँदूनुभ्यो। अधिकाश कार्यस्त्री नेताहस्त कार्यित यस्तै सोच्दथे। एकजना गणेशमान सिंह अवश्य अपवाद देखिनुभयो। तर, त्यो प्रसंग यथासम्य अगल। ०४७ सालमा एउटा विशेष वातावरणमा संसदीय लोकतन्त्रको पुनर्व्याप्ति भएको थिए। सोभित युनियन विघटनको भोलिपल्ट सिंगो सासारमा बजारवाद, निजीकरण, नवपुँजीवाद, नवउदारवाद एक मात्र विचारधाराका स्पमा

विश्वमा प्रतिष्ठित र प्रचलित भएको थियो। अब विश्वलाई उन्नति, विकास, सुख-सम्पद दिने काम मुक्त बजारले नै गर्छ भन्ने विश्वस दुनियाँमा प्रवाहित र प्रवाहित भयो। नेपाली कांग्रेसको आर्थिक नीति पनि यसे प्रवाहमा बय्यो। स्थापनाकालदेखि नै नेपाली कांग्रेसले लोकतान्त्रिक समाजवादको एउटा मौलिक किसिमको दृष्टिकोण प्रतिपादन गरेको थियो। पार्टीको संस्थापक नेता बिपी कोइराला स्वयं यस लोकतान्त्रिक समाजवादको भाष्यकार हुँदूनुभ्यो। जीवनका आखिरी वर्षमा कोइरालाले आफ्ना सबै भाषणमा यही दृष्टिकोणको विशेष वाकलत गर्नुभएको छ। तेस्रो विश्व अर्क खासगरी दक्षिण एसियाको ठोस वस्तुस्थितिलाई ध्यानमा राखेको यस किसिमको विचारधाराको निर्माण भएको थियो।

भारतका समाजावादी नेता जयप्रकाश नारायण-लोहियारे, नेपालमा बिपी कोइरालाले लोकतान्त्रिक समाजवादको विचारधारालाई अगाडि बढाउनुभएको थियो। सन् १९५३ मा रंगनामा भएको एसियाली समाजावादी समेलनमा यो विचारधाराको वरिपरि एसियाका अधिकांश देशका समाजावादी नेताले आ-आफ्नो दृष्टिकोण अगाडि सारेका थिए। नेपाली कांग्रेस पनि बिपी कोइरालाको नेतृत्वमा उक्त समेलनमा सहभागी थियो। सन् १९९० पछि चलेको भूमण्डलीकरणको नारामा यी सबै कुरा उड्यो। विचारधाराका दृष्टिले नेपाली कांग्रेस विपन्न र पराश्रित हुन पुर्यो। कांग्रेसको आजको विशावीहीनताका निमित्त विचारशून्यता सर्वाधिक ढूलो संकट भएको छ। नेपाली कांग्रेस स्थापनाकालदेखि नै जुबारू पार्टीका स्पमा प्रतिष्ठित रह्यो। आफ्ना लक्ष्य प्राप्तिका निमित्त कांग्रेसले प्रतिवध्य, निर्वासन, जोलनेल, हत्या, हिसा सबै सामना गर्नुपर्यो। तर, कांग्रेस कहिन्दै पनि आफ्नो पथवाट विचलित भएन। यसको स्पष्ट काण्ठ छ।

कांग्रेससँग सुदूरभवित्यको एउटा सपना थियो। कांग्रेसलाई त्यस सपनाले सधै डो-यायो, प्रेरित र उत्साहित गयो। त्यसै सपनाको आलोकमा नेपाली कांग्रेस एउटा उच्च आदर्शको वाहक भएर बाँच र अगाडि बढन सफल भयो। बिपी कोइरालाले आफ्नो जीवनभरि दोहो-न्याइराख्यान्तर्भयो कांग्रेसका कार्यकर्ताहरूले जोगीजस्तो निष्काम हुनुपर्छ। पद र पैसाको प्रलोभनबाट सञ्चालित हुनुहुँदैन। कोइरालाका रचनावलीमा आफ्ना एक सहयोगीलाई लेखुभएको हो। सोत : विशेषज्ञात कोइराला प्रतिनिधि संकलन। आजको कांग्रेसमा यस्तो भावना करै छैन। कांग्रेसको मात्र किन कुरा गर्ने, कुनै पनि राजनीतिक पार्टीमा आत्मत्यागको किचित्त रुपालाई देखाउन भएको छ। तर, नेपाली कांग्रेससँग उनीहस्तलाई देखिन्दैन। नेतृत्वले देश, काल, परिस्थिति हेरेर अगाडिको लक्ष्य र बाटो दुर्गो गर्नुपर्छ। सिंगो मुलुकलाई स्वेच्छाले त्यता डो-याउनुपर्छ। नेपालको वर्तमान नेतृत्व आज यस अवस्थामा देखिन्दैन। मुलुकमा मानाँ वृद्धतन्त्र हावी भएको छ। अभ पितृतन्त्र भन्ने पनि हुन्छ। प्रधानमन्त्री ओलीलाई उनका कार्यकर्ताले बा भन्दा उनी मरुपर्यो। ऐतिहासिक कालमा पितृतन्त्रको आफ्नै महत्व थियो। त्यो त्यस समय ठिकै थियो होल। तर, विगत ४० वर्षमा विश्वमा परिवर्तनको रफ्तारले विगतका सबै प्रतिमान (रेकर्ड) तोडेको छ। बृद्धतन्त्र र नयाँ पुस्तामा कुनै सबैच र संवाद देखिन्दैन।

अहिले नेपाली कांग्रेसको नेतृत्व लिन युवा समुदाय अत्यन्त उत्सुक देखिएको छैन। नेपाली कांग्रेसभित्र र बाहिरसमेत युवा नेतृत्वको चहलपहल छ। यो स्वरूप थालीनी हो। तर, उमेरका आधारमा मात्र कोही तन्नेरी हुँदैन। मुलुकले खोजेको परिवर्तनको स्वरूप र सारको विनारी गरेर आजको आवश्यकता हो। यसको विशेषज्ञात कोइराला प्रतिनिधि संकलन।

आफ्नो दुरवस्था देखेर उनीहस्त छटपटिएका छैन। नेपाली कांग्रेसको आगामी महाधिवेशनमा किशोर र युवाले नेतृत्वको चहलपहल छ। यो स्वरूप थालीनी हो। तर, उमेरका आधारमा मात्र कोही तन्नेरी हुँदैन। मुलुकले खोजेको परिवर्तनको स्वरूप र सारको विनारी गरेर आजको आवश्यकता हो। यसको विशेषज्ञात कोइराला प्रतिनिधि संकलन।

आजको कांग्रेसमा यस्तो भावना करै छैन। तर, नेपाली कांग्रेसको विचारधाराको निमित्त राजालाई औलो देखाइन्थ्यो। नौलो जननावादको अव्याहारिक नारा दिएर कहीं नपुगेपछि माओवादीले राजतन्त्रलाई आफ्नो भारी विसाउद्धारण तारो बनायो। यसमा कुनै शंका छैन, एककाइसाँ शात्वादीको नेपालमा राजतन्त्रको विसाउद्धारण देखिन्दैन। भावी नेपालको तरिकारसहित आगामी दिनका निमित्त ठोस र सगुण प्रस्तुति कांग्रेसका भावी नेतृत्वको प्रमुख कार्यभार हो। (नयाँ पत्रिका)

Every game. Everything about the game.

सबै एपेल

www.sabalkhel.com

info@sabalkhel.com

For Advertisement: sabalkhel@gmail.com

लगि हामी लाग्न थाल्याँ भने, सानोतिनो स्वार्धका आधारमा बनेका विभिन्न पार्टीहरूलाई हामीले स्थान थाल्याँ भने देशले उन्नति गर्न सक्तैन।

जसपा विभाजन युवाहरूका लागि ठूलो हानी

जनता समाजवादी पार्टी नेपालको विवाद बदौदै निर्वाचन आयोगसम्म पुरेको छ। निर्वाचन आयोगले बहुमतको आधारमा एक जना अध्यक्षलाई आधिकारिकता प्रदान पनि गरेको छ। म एउटा युवा-विद्यार्थी र आन्दोलनकारीको दृष्टिकोणले पार्टीभित्रको सम्पूर्ण विवादलाई हेर्दा एकदम दुःखद विषय हो। आन्दोलनको भरमा आज जसपा निर्माण भएको हो। हाम्रा शीर्ष नेतृत्वहरूको व्यवहारका कारण पार्टीभित्र दुःखद घटनाहरू भइहेका छन्। पूर्वराजपा र पूर्वसमाजवादी एकीकरण गरेर यो देशमा एउटा वैकल्पिक शक्तिको निर्माण हुनुपर्छ भन्ने भावना मधेशी, आदिवासी जनजाति, थारू लगायत सम्पूर्ण उत्पीडित जनताको थियो। खासगरी, मधेशी जनताले मधेशका सबै राजनीतिक दल एक भएर आफ्ना अधिकारका लागि संघर्ष गरोस् भन्ने चाहना थियो।

जुन दिन जनता समाजवादी पार्टी नेपालको घोषणा भएको थियो, त्यो दिन मधेशभिरिका जनता उत्साहित भएका थिए, जनतामा एक किसिमको आशाको किरण देखिएको थियो। मधेशका जिल्लाहरूमा खुशियालीमा दिपावली मनाइएको थियो। अर्को चुनावमा जनताले यो जसपालाई पूर्ण साथ दिने मन बनाइसकेको थियो। तर पछिलो चरणको विवादका कारण जनताको सपनामाथि कुठाराचात भएको छ। अहिले जुन किसिमको विवाद छ, दुई विरामा पार्टी गिर्भक्त र एकले अर्कालाई निषेध गर्ने जुन कामहरू भइरहेका छन्, यसबाट जनता विचलित भएका छन्।

जसपाभित्रको यो विवादका कारण खासगरी हामी जस्ता युवा विद्यार्थी नेताहरूका लागि ठूलो घाटा भएको छ। यसले केही नेताहरूका लागि फाइदा भएको होला तर मधेशका युवा नेतृत्व र मुद्दा कमजोर भएको देखिन्छ। भोलीका दिनमा जुन निर्वाचनहरू हुन्छ, त्यसको परिणामले यी कुराहरू देखाउँछ। समग्रमा हेर्ने हो भने जसपाको विवादले हामीजस्ता युवा विद्यार्थीहरू एकदम मर्माहित भएका छौं।

जसपाभित्रको आधिकारिकता विवाद दुर्गो त लाग्यो तर यसले पार्टीभित्र विभाजनको रेखा कोरेको छ। अध्यक्ष उपेन्द्र यादव पक्षले आधिकारिकता पाइसकेपछि उसले आफ्नो दायित्व बिसेको देखिन्छ। किनभने निर्वाचन आयोगले पार्टीलाई विभाजन गरेको छैन, कुनै एउटा पक्षलाई बहुमतको आधारमा आधिकारिकता मात्र दिएको हो। यसको मतलब यो होइन कि अल्पमत रहेको पक्ष जसपा होइन भनेर। पार्टीभित्र अल्पमत र बहुमत भइरहन्छ। अल्पमतमा रहेका महन्थ ठाकुर पक्ष पनि जसपाकै हुनुहुन्छ। अल्पमतमा रहेको पक्षले हामी जसपामा बस्दैनौं वा छैनौं अथवा नयाँ पार्टी दर्ता गर्छौं पनि भनेको छैन।

एक पक्षले आधिकारिकता पाइसकेपछि उसले सबैलाई मिलाएर अगाडि बढ्नुपर्ने

थियो। तर एउटा भ्रम देखिएको छ कि आधिकारिकता पाउने पक्षकै पार्टी भयो, अल्पमतमा रहेकाहरू पार्टीका नेता नै होइन। यसले राजनीतिकरूपमा धेरै नै नोक्सानी बेहोनुपर्ने हुन्छ। जसपाभित्र विवाद सुरु हुँदाको खेतदेखि नै सेद्वान्तिकरूपमा बहस हुनुपर्ने थियो। आन्तरिक विवादलाई पार्टीभित्र नै मिलाउनुपर्ने थियो। तर, केही अपरिपक्व र अल्पज्ञानी बुद्धिजीवी नेताहरूका कारण पार्टीको यो अवस्था भएको छ।

पार्टीभित्र वैचारिक संघर्ष, बहस वा सेद्वान्तिक छलफल हुनुपर्ने थियो। अहिले पनि केही विप्रेको छैन। यदि वास्तवमै वैकल्पिक शक्ति बनाउने हो भने फरक मतलाई पनि पार्टीभित्र स्थान दिनुपर्छ। हामी युवा विद्यार्थी नेताहरूले पनि केही कमीकमजोरी गरेकै हों। हाम्रा कितिपय साथीहरू नेताहरूको पिछलगम्य वा भोलेको रूपमा काम गर्न्यौ। आफूले कुनै नेताको गुणगान गर्न्यौ भने केही पद पाइहाल्यौ कि भन्ने सोचबाट पनि हाम्रा युवा युवा नेतृत्वहरू एक ठाउँमा आउनुपर्छ। अहिले पनि समय छ कि गम्भीरतापूर्वक सोचेर विगतका कमी कमजोरीलाई सुधार्नुपर्छ। यो देशमा मधेशदेखि लिएर पहाड र हिमालसम्मका दलित, आदिवासी जनजाति, उत्पीडित जनताको अधिकारका लागि संघर्ष गरेको छ।

जसपाको विभाजन भनेको हामीजस्ता युवा विद्यार्थी नेताहरूका लागि ठूलो नोक्सानको कुरा हो। जसपाको एकता कायम गराउनका लागि हामी युवा विद्यार्थीहरू एक ठाउँमा आउनुपर्छ। अहिले पनि समय छ कि गम्भीरतापूर्वक सोचेर विगतका कमी कमजोरीलाई सुधार्नुपर्छ। यो देशमा मधेशदेखि लिएर पहाड र हिमालसम्मका दलित, आदिवासी जनजाति, उत्पीडित जनताको अधिकारका लागि संघर्ष गरेको छ।

संघर्ष गरेर सबैको अधिकार स्थापित गर्ने उद्देश्यका साथ यो पार्टीको गठन भएको थियो। जहिले पनि हामी काग्रेस, एमाले वा माओवादीको पिछलगम्य हुनु हुँदैन भने कुराका लागि हामीले दबाब सिर्जना गर्नेपर्छ।

एउटा पवित्र उद्देश्यका साथ जसपाको निर्माण भएको कुरालाई हाम्रा नेता कार्यकर्ताहरूले विसिनु हुँदैन। जसपाको एक वर्ष पूरा नहुँदै विभाजनको अवस्थामा पुग्नु अति नै दुःखद कुरा हो। हामीले जसपालाई लिएर एउटा चुनावसम्म पनि पुग्न सकेन्नौ, जनताको अभिमत पनि हेन पाएनौ। वास्तवमा यो वैकल्पिक शक्तिलाई जनताले कतिको साथ दिन्छ भन्ने कुराको परीक्षणसमेत हुन सकेन। यदि वास्तवमै पवित्र उद्देश्यका लागि पार्टी एकता गरिएको थियो भने शीर्षस्थ नेताहरूले आआफ्नो कमी कमजोरीको समीक्षा गर्नु आवश्यकता छ।

असार २४ मा आयोगले एकीकरणपछि बनेको जनता समाजवादी पार्टीलाई मान्यता दिएको थियो जसपाले एकीकरणका बेला गठन गरेर आयोगमा बुझाएको ५१ कार्यकारिणी समितिमा २६ जना तत्कालीन राजपा पक्षको र २५ जना समाजवादी पार्टीको थियो।

तर, अहिले ठाकुर पक्षका ९ जना यादव पक्षमा गएका छन्। यादव पक्षमा ३४ र ठाकुर पक्ष पक्षमा १६ कार्यकारिणी सदस्यले सनाखत गरेका थिए। राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐनको दफा ४४ (६) ले केन्द्रीय समितिमा बहुमत पुऱ्याउने पक्षलाई आधिकारिकता दिएपछि ठाकुर पक्षलाई नयाँ दल दर्ताका लागि अवसर दिनसक्ने व्यवस्था गरेको छ।

दूरसञ्चार उपभोक्ताहरूसंग सम्बन्धित गुनासो दर्ता गर्ने सम्बन्धी सूचना !

यस नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणबाट बनुमात्रित ब्रास गरी दूरसञ्चार सेवा प्रदान गरिएको सेवा प्रदानकर्ताहरूले प्रदान गरेको दूरसञ्चार सेवाका सम्बन्धमा समस्या भएना दूरसञ्चार उपभोक्ताहरूले सम्बन्धित गुनासो गर्दा पनि समस्या समाधान नभएको खाल्दूमा यस प्राधिकरणको कार्यालयको सम्पर्क नम्बर तथा कार्यालयको इमेल नार्कत गुनासो च्यवस्थापन गरिए त्राईको छ। हाल दूरसञ्चार सेवाका सम्बन्धमा उपभोक्ताहरूको गुनासोलाई थप च्यवस्थित एप्र प्राधिकरणी बनाउनको साथी कार्यालयको सापर्क नम्बर तथा इमेलको अर्तिरक्त गुनासो च्यवस्थापन प्रणाली (Complaint Handling System) समेत तथार गरी सोजै प्राधिकरणको Website मा गरिएको "गुनासो च्यवस्थापन प्रणाली (Complaint Handling System)" गा समेत गुनासो दर्ता गराउन राख्ने च्यवस्था गरेको च्यहोरा सम्पूर्ण दूरसञ्चार उपभोक्ता तथा सम्बन्धित संस्कारवाला सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, उपभोक्ता हित संरक्षण शक्ति,

जमल, काठमाडौं, नेपाल।

फोन: +९७७-१-५३५५५७९४, ५३५५७९१७, ५३५५६४९

फैक्स: +९७७-१-५३५५५२५०

इमेल: nta@nta.gov.np, वेबसाइट: www.nta.gov.np

त्रिकोणात्मक सिरिजमा ओमानसँग नेपाल पराजित

विश्वकप क्रिकेट डिभिजन लिमान्तर्गत त्रिकोणात्मक एकादिवसीय सिरिजको दोस्रो खेलमा नेपाल पराजित भएको छ। ओमानसिरुद्धको दोस्रो खेलमा नेपाल ५ विकेटले पराजित भएको हो।

नेपालले दिएको १९७ रनको लक्ष्य पछ्याउने क्रममा ओमानले ११३ बल बाँकी छैनै ५ विकेट गुमाए २०० रन जोडेको थियो। ओमानका लागि ओपनर जातिन्द रिहले आक्रामक इनिम्स खेलेदै ६२ बलमा १०७ रन जोडेका थिए।

ओमानको जितमा मोहम्मद नदीमले ६५ बल ३८ रन, सुरज कुमारले १६ बलमा २० रन तथा आयन खानले १९ बलमा १८ रनको योगदान दिएका थिए।

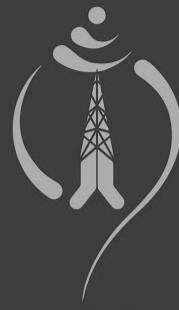
नेपालका लागि करण केसी र कुशल मल्लले समान दुइ विकेट लिएका थिए सन्दीप लामिछानेले भने पेटमा समस्या देखिएका कारण बलिङ्ग रिहले दौरान उनलाई एम्बुलेन्समा अस्पताल लगाएको थियो।

यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ्ग गरेको नेपालले मिडल अर्डर चलन नसकदा ४७.४ ओभरमा अलआउट हुँदै १९६ रन मात्रै बनाउन सक्यो। इनिडको दोस्रो बलमै कुलश भुर्टेलाई गुमाएको नेपालको दोस्रो बलमै रुपैरात्मक लिएका थिए। इनिडको दोस्रो बलमै ११२ बल खेल्दै ७ चौको र १ छक्काको मद्दतमा ९० रन बनाए।

आसिफको यो पहिलो एकादिवसीय शतक हो। एकादिवसीयमा

● टेलिटकले सञ्चालनमा
ल्याएको नोकियाको केयर सेन्टर

राष्ट्रको सञ्चार

नेपाल टेलिकम

नेपालका लागि नोकिया फोनको आधिकारिक विक्रेता टेलिटक प्राइभेट लिमिटेडले नोकिया फोन केयर सेन्टर सञ्चालनमा ल्याएको छ। कम्पनीले नोकिया उत्पादनको वान-स्टप टेकिनल सपोर्ट प्रदान गरी यो केयर सेन्टर सञ्चालनमा ल्याएको हो।

टेलिटकका निर्देशक प्रतीक जलानले केयर सेन्टरले नोकिया स्मार्ट फोनको मर्मतस्म्बन्धी सबै सेवा प्रदान गर्न बताए। सेवा केन्द्र राम्रो प्रशिक्षित व्यवसायिक प्राविधिकहरूले भरपूर भएकाले अतिरिक्त ग्राहक सेवाका साथ जेन्युइन स्पेयर पार्ट्सको उपलब्ध हुने उनको भनाइ छ।

स्मार्ट फोन क्याटागोरीमा भर्खर लन्च गरिएका नोकिया जी १०, नोकिया जी २० र नोकिया सी २० फोनहरू हाल बजारमा उपलब्ध रहेको कम्पनीले जनाएको छ। फिचर फोनहरू नोकिया ५३९०, नोकिया ३३९०, नोकिया १५० र अन्य फोनहरू सुपुथ मूल्यमा आउनुका साथै सजिले देशभरिमा उपलब्ध रहेको कम्पनीले जनाएको छ।

कम्पनीले हालै नोकिया एसेसियल वायरलेस हेडफोन, नोकिया लाइट इयर बड्स र नोकिया पोर्टेबल वायरलेस स्पिकरलाई आफ्नो एक्सेसरिज पनि बजारमा ल्याएको जनाइएको छ।

● साना विद्युतीय यातायात व्यवसायीलाई मेगाको सहुलियत कर्जा

मेगा बैंक नेपाल लिमिटेडले लघु तथा साना उद्यमीलाई प्रवर्द्धन गर्न उद्देश्यले नेको इन्जी सोलुसन कम्पनी प्राइभेट लिमिटेडसँग सम्झौता गरेको छ। सम्झौतामा बैंककी नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रविना देशराज श्रेष्ठ र नेको इन्जीका व्यवस्थापकीय निर्देशक मिलनकुमार पौडेलले हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सम्झौताअनुसार नेको इन्जीसँग आबद्ध साना विद्युतीय यातायात व्यवसायीलाई स्वरोजगार तथा व्यवसाय सञ्चालनका लागि बैंकले राष्ट्र बैंकको सहुलियतपूर्ण ब्याज अनुदान कर्जा निर्देशिका र बैंकको सहुलियतपूर्ण ब्याज अनुदान कर्जा प्राथमिकतामा राखी बैंकिङ सेवा सर्वसुलभ गराउँदै आइरहेको उनको भनाइ थियो।

प्राथमिकतामा ग्राहकलाई वित्तीय साक्षरताका साथै बैंकिङ सेवामा आधुनिकीकरण गर्दै नगदरहित कारोबारमा समेत संलग्न गराउने उद्देश्यका साथ बैंकले साना विद्युतीय यातायात व्यवसायीहरूलाई 'च्युआर कोड पेमेन्ट सिस्टम'मार्फत बैंकिङ कारोबारमा पनि आबद्ध गराउने श्रेष्ठको भनाइ थियो।

नेको इन्जी सोलुसनका व्यवस्थाकीय निर्देशक पौडेलले बैंकले महिला तथा विपन्न वर्गका साना कर्जा एवं सहुलियतपूर्ण ब्याज अनुदानसहितको

कपोरेट

कर्जा प्रवाह गर्दै आएकाले आफूहरूले सहकार्य गरेको बताए। बैंकको सहुलियतपूर्ण कर्जा सहायताले साना विद्युतीय यातायात व्यवसायीहरूलाई थप आत्मबल प्रदान गर्नुका साथै व्यवसाय सञ्चालनमा मद्दत मिल्ने उनको भनाइ थियो।

● सानिमा बैंकले निब्याजी मासिक किस्तामा सामसडको स्मार्ट फोन दिने

सानिमा बैंक लिमिटेड र नेपालका सामसड मोबाइल फोन आधिकारिक विक्रेताहरू आइएमएस नेपाल प्रालि र हिम इलेक्ट्रोनिक्सबीच सानिमा बैंकका ग्राहकहरूलाई सामसडको फ्ल्यागसिप स्मार्ट फोन किस्तावन्दीमा प्रदान गर्न सम्झौता भएको छ।

सानिमा बैंकका ग्राहकलाई जेड फोल्ड थ्री र

SanimaBank

सबल अनि विश्वसनीय

जेड फिल्प थ्री स्मार्ट फोन शून्य प्रतिशत व्याजदरमा मासिक किस्ता सुविधामा प्रदान गर्न सम्झौता भएको हो।

सम्झौताअनुसार बैंकका ग्राहकले ऋडिट कार्ड प्रयोग गरी सामसड कम्पनीका स्मार्ट फोनहरू १२ महिना समयावधिका लागि मासिक किस्तामा प्रिन्टुकिङ गर्न सक्ने जनाइएको छ। यसका साथै प्रिन्टुकिङमा आकर्षक उपहार पनि प्राप्त गर्न सक्ने बैंकले जनाएको छ।

प्रिन्टुकिङ सुरु भइसकेको र उत्त मोबाइल

फोनको औपचारिक लन्च असोज ६ गते जनाइएको छ। सानिमा बैंकले सातौ प्रदेशमा एक सय चार शाखा तथा ९६ एटिएममार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● गरिमा विकास बैंकका ग्राहकलाई ल्यान्डमार्क होटेलमा छुट

गरिमा विकास बैंकले नेपालको चेन होटेल ल्यान्डमार्क होटेल्स रिसोर्ट एन्ड स्पा सँग आफ्ना ग्राहकलाई विभिन्न विषयमा छुट दिने सम्बन्धमध्य सम्झौता गरेको छ। सम्झौताअनुसार होटेलको डिलक्स रूममा ३५ प्रतिशत, फुल एन्ड बेमरेजमा १५ प्रतिशतका साथै अन्य सेवा-सुविधामा आकर्षक छुट पाउने जनाइएको छ। बैंकका डेबिट कार्ड र मोबाइल बैंकिङ प्रयोग गरी बिल भुक्तानी गर्न ग्राहकले काठमाडौं, पोखरा र यितवनमा रहेको ल्यान्डमार्क होटेलबाट सम्झौताअनुसारको छुट सुविधा लिन सक्ने बैंकको भनाइ छ। हाल गरिमा विकास बैंकले एक सय ६ शाखा र ५१ एटिएममार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● मोबाइल बैंकिङबाट पैसा पठाउँदा बढीमा ३० रुपैयाँ मात्र लाग्ने

बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले मोबाइल बैंकिङमा आफूखुसी शुल्क लिने प्रवृत्तिलाई राष्ट्र बैंकले कडाइ गरेको छ। राष्ट्र बैंकले मंगलबार भुक्तानी प्रणालीसम्बन्धी एकीकृत निर्देशन जारी गरेर विद्युतीय भुक्तानी तथा कारोबारको शुल्क नै तोकेको हो। बैंकका ग्राहकले मोबाइलमार्फेट रकम पठाउँदा बैंकहरूले ५० हजारसम्मको कारोबारका लागि १० रुपैयाँ, एक लाख रुपैयाँसम्म पठाउँदा २० रुपैयाँ र एक लाखभन्दा बढी रकम पठाउँदा ३० रुपैयाँसम्म लिन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। यसअद्य

कितिपय बैंकहरूले जुनसुकै कारोबारमा २० देखि ६० रुपैयाँसम्म लिन्दै आएका थिए। यस्तो शुल्कसम्बन्धी जानकारी प्रत्येक ६-६ महिनामा सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। राष्ट्र बैंकले मोबाइल बैंकिङ र इन्टरनेट बैंकिङबाट गर्न कारोबारको सीमासमेत वृद्धि गरिएको छ। मोबाइल बैंकिङबाट प्रतिदिन दुई लाख रुपैयाँ र इन्टरनेट बैंकिङबाट प्रतिदिन २० लाखसम्म भुक्तानी वा कारोबार गर्न सकिने भएको छ। यसअद्य मोबाइल बैंकिङबाट लागि प्रतिदिन एक लाख रुपैयाँ र इन्टरनेट बैंकिङबाट लागि प्रतिदिन १० लाखको सीमा लगाइएको थियो।

● पञ्चेश्वर गापा र युवा परिषद्सँग नबिलको समझदारी

नबिल बैंकले युवा उद्यमशीलता र स्वरोजगार प्रवर्द्धन गरी युवाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउँदै समृद्धितर्फ अग्रसर गराउने उद्देश्यले पञ्चेश्वर गापा र युवालाई प्रतिदिन एक लाख रुपैयाँ र इन्टरनेट बैंकिङबाट लागि प्रतिदिन १० लाखको सीमा लगाइएको थियो।

समझदारीभुनसार बैंकीको पञ्चेश्वर गापालाईका स्थानीय युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास र वित्तीय साक्षरताको आधारभूत तालिम प्रदान गरी उद्यमका लागि सक्षम बनाउने उल्लेख छ। त्यसै, उद्यम परियोजनाका आधारमा वित्तीय पहुँच पुर्याई देशभित्र युवा उद्यम प्रवर्द्धन तथा रोजगारी सिर्जनाद्वारा दिगो आर्थिक विकासमा योगदान गर्ने लक्ष्य लिएको बैंकले जनाएको छ।

समझदारीभुनसार बैंकीको पञ्चेश्वर गापालाईका स्थानीय युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास र वित्तीय साक्षरताको जनाएको छ। ग्रामीण क्षेत्रमा वित्तीय पहुँच न्यून भएका वर्गलाई कृषि क्षेत्रको को व्यवसायीकरण र उद्यमशीलता विकासका लागि बैंकले ल्याएको कार्यक्रम सुरुमा १७ दुर्गम शाखाहरूलाई सञ्चालन गरी बैंकले नबिल किसान कर्जा र नबिल उद्यमशील कर्जा प्रवाह गर्दै आएको जनाइएको छ।

सामुद्रिक तथा विमिन्न माध्यमबाट मालसामान ढुवानी गर्दा हुनसक्ने नोकसानी बाट सुरक्षित रहौँ

नेपाल इन्स्योरेन्स

कमलादी, काठमाडौं, फोन नं: ४२२४३५३, ४२२८६१०, ४२४४५५६५/६८
पो.ब.नं ३६३, इमेल : nic@nepalinsurance.com.np

73
Years of Excellence
नेपालको पहिलो
बीमा कंपनी

